

PREDICĂ LA MUTAREA MOAȘTELOR SF. IOAN HRISOSTOM – 27 Ian
(Pentru Duminica 26/01/2020)

Pe 27 Ianurie, Biserica noastră prăznuiește mutarea Moaștelor Sf. Ioan Hrisostomul, Arhiepiscopul Constantinopolului. El el cunoscut pretutindeni, pentru că slujim des Sfânta Liturghie care-i poartă numele, în toate bisericile ortodoxe. A fost născut în Antiohia Mare a Siriei (azi Antiohia a Turciei) în anul 347 D.Hr. Tatăl lui a murit repede după naterea lui, lăsându-l a fi crescut de către mama lui creștină, Antusa (care este deasemenea cinstită ca și sfântă). A studiat Retorica și Teologia cu marii profesori ai Antiohiei. Mai târziu, a părăsit orașul pentru a se retrage în deșert, unde s-a devotat unei vieți ascetice și unui profund studiu al Sfintei Scripturi. În anul 381 s-a întors în Antiohia, unde a fost hirotonit ca și diacon iar mai târziu preot. După hirotonie, s-a evidențiat prin exegeza scripturii, predici și ale activități pastorale. Faima lui s-a extins curând în afara granițelor Antiohiei, iar în anul 397 a fost ales ca și Arhiepiscop al Constantinopolului. Omiliile lui au captivat lumea, și de aceasta el este cunoscut și ca Sf. Ioan Gură de Aur. Minunatele omilii și epistole au supraviețuit până azi.

Ca și arhiepiscop al capitalei imperiale, a lucrat la edificarea spirituală a credincioșilor și la înțelegerea pe care ei o aveau asupra comorilor liturgice ale Bisericii (în particular asupra Sfintei Liturghii, pentru care s-a stăduit să crească participarea conștiințioasă a credincioșilor). S-a ocupat și de protecția celor săraci și de purtarea de grijă a celor în nevoie, cu orice era nevoie pentru supraviețuirea lor. Cu predicile lui, Sf. Ioan critica dur stilul de viață risipitor al celor bogați și condamna orice formă de abuz, fără să-i pese de statutul lor social. Nu a ezitat să se opună nici măcar Împărătesei Eudoxia, pentru fărâdelegile și nedreptățile ei. Ca urmare, a fost exilat de două ori. Pe drumul către cel de-al doilea exil de-al lui, a murit la Comana lui Pontus (din cauza suferințelor) în 14 Septembrie, 407, la vârsta de 60 de ani.

Când analizăm viața Sf. Ioan Hrisostom, o viață plină de amărăciune, persecuții și exiluri, rămânem mirați de câte a îndurat și răbdarea cu care a făcut-o. A confruntat toate acestea cu o iertare și o pace duhovnicească care nu poate decât să ne uimească. A înțeles în profunzime cuvintele Domnului: „Dacă m-au prigonit pe mine, și pe voi vă vor prigoni” (Ioan 15:20). Ce poate fi mai firesc decât aceasta? Sf. Ioan nu era surprins de persecuții, ci mai degrabă a dobândit putere din cuvintele Domnului: „, Fericiți cei prigoniți pentru dreptate” (Matei 5:10). Un creștin persecutat este fericit, pentru că muncește pentru Hristos și Biserica Lui! De aceea Sf. Ioan Hrisostom a rămas în pace, pentru că conștiința lui era curată, iar el suferea pentru Hristos și cu Hristos. A simțit o liniște duhovnicească în a avea privilegiul de a suferii în acest fel, pentru Hristos, la fel cum Sf. Apostol Pavel le-a scris creștinilor Filipeni, care erau persecutați: „,Căci vouă vi s-a dăruit, pentru Hristos, nu numai să credeți în El, ci să și pătimiți pentru El” (Filipeni 1:29). Sf. Pavel numește persecuțiile un „dar”, și de aceasta Sf. Ioan Hrisostom s-a simțit îndatorat Lui Dumnezeu pentru toate greutățile. Cu asemenea simțăminte, în exilul lui, și-a lăsat sufletul să meargă la Domnul, zicând: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate!”. Dumnezeu îi cinstește pe cei care L-au cinstit, și nu l-a lăsat pe slujitorul Lui credincios să fie uitat. Dumnezeu a răsplătit răbdarea, îndurările și sfințenia lui prin restaurarea amintirii lui într-un mod glorios și triumfant. Cum s-a întâmplat aceasta?

După ce l-a trimis pe sfânt în exil, împărăteasa Eudoxia s-a îmbolnăvit cu o boală incurabilă și foarte gravă. Corpul i-a fost acoperit de răni infestate cu viermi și a murit într-o stare oribilă de agonie. Chiar și după moartea ei, catafalcul ei se mișca ziua și noaptea, în interiorul mormântului unde a fost pusă.

În 438, Îmăratul Teodosies al II-lea, fiul Eudoxiei, a răspuns pozitiv petiției Sf. Proclu, pe atunci Arhiepiscop al Constantinopolului, de a aduce moaștele Sf. Ioan Gură de Aur la Constantinopol, de

la Comana. Aceasta s-a întâmplat cu mari onoruri și ceremonii. Împăratul însuși a întâmpinat și a cinstit moaștele Sfântului, complet copleșit și înfricoșat. Pe 27 Ianuarie, o procesiune glorioasă a cărat moaștele la biserica Sf. Irina, unde au fost amplasate în zona semi-circulară din spatele Sfântului Altar, unde sunt scaunele arhieresti. Oamenii plâneau și strigau „Reiați scaunul tău, o Sfinte!” Apoi, o trăsură imperială a transportat moaștele la Biserica Sfinților Apostoli, unde a avut loc înmormântarea. Doar atunci catafacul Eudoxiei a încetat să mai miște.

Frații mei și surorile mele, dacă reflectăm la toate acestea, ce putem vedea? Pe de-o parte este puternica și extrem de bogata împărăteasă Eudoxia persecutându-l pe arhiepiscopul Sf. Ioan Hrisostom. Ce oribil sfârșit pentru ea! Pe cealaltă parte, îl vedem pe cel sărac, fără nicio putere pământească, sfântul exilat întorcându-se pe tronul arhiepiscopal și fiind întronizat în inimile tuturor creștinilor. Dumnezeu i-a dăruit coroana sfințeniei! Pe care parte ne dorim să fim? Dacă pe partea cu Sf. Ioan Hrisostom, atunci să nu fim deprimați sau deznădăjduiți când suferim persecuții sau nedreptăți cauzate de oameni răi. Să nu ne lăsăm biruiți de tristețea pe care alții o pot provoca, dar în schimb să-i înfruntăm cu răbdare și indulgență, întorcându-ne către fața lui Hristos, care a suferit mult mai rău decât noi. Să avem încrederea că asemenea lucruri contribuie la sfințirea noastră, și „ne aduce nouă, mai presus de orice măsură, slavă veșnică covârșitoare” (2 Corinteni 4:17).